

**Puulan
seutuopisto**

Puulan seutuopiston strategia 2026-2030

Seutuopiston perustiedot

Puulan seutuopisto on Joutsan, Kangasniemen ja Toivakan kuntien alueella toimiva kansalaisopisto, jota hallinnoi Joutsan kunta. Opistot yhdistyivät v. 2005. Vakituksia opettajia ja muuta henkilöstöä on yhteensä 4 ja tuntiopettajia on noin 90. Opetusta järjestetään keskustaajamien lisäksi myös kylillä.

Monipuolisen kansalaisopisto-opetuksen lisäksi seutuopisto tarjoaa taiteen perusopetusta musiikkikoulussa Joutsassa ja Toivakassa, sekä taidekoulun opetusta Joutsassa, Kangasniemellä ja Toivakassa. Seutuopistossa aloitettiin kotoutumiskoulutus helmikuussa 2025.

Toiminta-ajatus / missio

Kansalaisopisto järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Kansalaisopistossa järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kestäväen elämäntavan toteutumista. Kansalaisopistossa korostuvat yhdenvertainen mahdollisuus kehittää itseään, omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Arvot

1. **Sivistys ja osaaminen:** Kurssitarjontamme keskittyy sivistyksen, kädentaitojen ja muiden hyvinvointia lisäävien tietojen ja taitojen tuottamiseen perinteitä kunnioittaen ja nykyaikaan muokaten.
2. **Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja saavutettavuus:** Mahdollistamme matalan kynnyksen osallistumisen kursseille ja toimimme yhä useammin myös virtuaalisesti.
3. **Vastuullisuus ja avoimuus:** Edistämme kestäväen elämäntavan mahdollisuuksia. Toimintamme on läpinäkyvää ja avointa.
4. **Rohkeus, uteliaisuus ja oppimisen vapaus:** Uskallamme tehdä uusia ratkaisuja, kehittää uusia kursseja ja uudistaa toimintaamme. Kutsumme kuntalaiset kokeilemaan uusia harrastuksia ja oppimaan uutta. Toimintamme vastaa ajan haasteisiin kokeilemalla uusia toimintamalleja ja ratkaisuja.

Visio

Seutuopisto on näkyvä ja innovatiivinen tiedon, taidon, taiteen ja kulttuurin oppimisympäristö. Seutuopisto on merkittävä kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäjä lisäten alueen elinvoimaisuutta ja sen pito- ja vetovoimaa. Seutuopisto käyttää joustavasti uusia ja hyväksi havaittuja opetusmenetelmiä uusien sisältöjen ja ilmiöiden opettamiseen perinteisiä taitoja unohtamatta.

Toimintaympäristö (SWOT)

Vahvuudet (S)	Heikkoudet (W)
<p>Ammattitaitoinen pysyvä henkilökunta Hyvä johtaminen Ketterä, pieni opisto, pystyy reagoimaan nopeasti esim. toiveisiin, joustavuus Kolmen kunnan yhteinen opisto voimavarana, (jos ei olisi yhteistä opistoa, miten vapaa sivistystyö järjestyisi) Hyvä ja keskusteleva kuntayhteistyö kuntien, lautakunnan ja henkilöstön kanssa Valmis infra ja organisaatio, tuttu ja turvallinen opisto, tiivis toimintaympäristö Paikoitellen hyvät ja tarkoitukseen soveltuvat tilat Monipuolisuus kurssitarjonnassa Vakiintunut asiakaskunta Avoin toimija Avoin ja vuorovaikutteinen työyhteisö Kotouttamiskoulutus, tilanteeseen reagointi Ainutlaatuinen toimija</p>	<p>Tuntiopettajien saatavuus (välimatkat) Tuntiopettajien puute tietyissä aineissa Maantieteellisesti hajallaan, hankaloittaa joissain tapauksissa, etäisyydet, siirtymät, työyhteisön hajanaisuus Omien tilojen puute Kursmien peruuntuminen - asiakkaan luottamus Sisäinen ja ulkoinen tiedotus (sopivissa määrin), näkyvyys Tehtäväkuvien toteuttaminen, yksinäinen työ Vakituisen henkilöstön vähäinen määrä riittää vain toiminnan ylläpitämiseen.</p>
Mahdollisuudet (O)	Uhat (T)
<p>Yhteistyön rakentaminen koulutustarjonnassa (esim. Gradia, ESEDU, lukiot) Uudet tekniikat, parempi saavutettavuus Hankerahoitus toiminnan kehittämiseen Opistosta tiedon välittäminen laajemmalti ja kohdennetusti Kumppanuudet, yhteistyö ja verkostoituminen eri toimijoiden kanssa Työikäisten potentiaalin hyödyntäminen Uusien ja tarkempien kohderyhmien tunnistaminen (esim. pitkäaikaistyöttömät tai yrittäjät) Kansainvälistyminen Kansalaisopistoa koskevat lakiuudistukset Ekologisen jälleenrakentamisen ja kestävä elämäntavan ympärille uutta kurssitoimintaa</p>	<p>Talous: taloudellisten resurssien väheneminen, valtion osuuden pieneneminen Ikärakenne, väestön ikääntyminen ja vähentyminen, väestökato Asiakkaat vähenevät, kurssitoiminta (tuntimäärät) hiipuu, valtionosuudet vähenevät Uusia kursseja tuottavia opettajia ei löydy Sitoutuneisuus opistoon, opettajien sitoutuminen, opiskelijoiden sitoutuminen Kilpaileva harrastustoiminta Ukrainan sodan laajeneminen</p>

Strategiset tavoitteet

Strategiakyselyssä (syksy 2025) vastaajien tärkeimmiksi arvioimia tavoitteita:

1. Monipuolinen ja laadukas kurssitarjonta (myös virtuaalinen)
2. Kestävän elämäntavan edistäminen
3. Työllisyyden edistäminen (esim. työelämä- ja digitaidot)
4. Verkkokurssit ja virtuaalinen kurssitarjonta
5. Seutuopiston markkinoinnin ja vetovoiman lisääminen

Opistolautakunnan strategiaseminaarissa määritellyjä muita tavoitteita:

1. Taiteen perusopetukseen (taide- ja musiikkikoulu) panostaminen.
2. Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.
3. Ajanmukainen, mutta perinteitä kunnioittava kurssitarjonta.
4. Yksilöllisen ja yhteisöllisen palvelun ja opetuksen tarjoaminen, työllisyyden edistäminen - esim. digitaidot

Strategiset tavoitteet 2026-20230

1. Kysyntää vastaava, nykyaikaan sopiva ja laadukas kurssitarjonta – perinteitä kunnioittaen
2. Kaikenikäisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen – kestävän elämäntavan edistäminen
3. Opiston asema laadukkaan opetuksen tarjoajana säilyy hyvänä seutukunnalla, ja toimintaa kehitetään
4. Taide- ja musiikkikoulujen suosion ja laadun ylläpitäminen
5. Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen kuntien tarpeiden mukaisesti
6. Opiskelijamäärän laskun taittaminen eri kohderyhmiä tavoittavalla markkinoinnilla ja hyvällä kurssitarjonnalla. Myös etäopintojen lisääminen edistää tätä tavoitetta.

Tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, tulokset

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT	TULOKSET/ TAVOITE
<p>Strategiset tavoitteet Kysyntää vastaava, nykyaikaan sopiva ja laadukas kurssitarjonta; perinteitä kunnioittaen</p>	<p>Kurssitoivekyselyt ja asiakaspalautekyselyt ja/tai -haastattelut, tilastot, ajan hengen seuranta ja kysynnän ennakointi</p>	<p>Osallistujamäärät + kurssimäärät</p>	<p>Netto-opiskelijamäärä kasvaa 1% edelliseen vuoteen verrattuna</p>
	<p>Alueen perinteiden huomioiminen tarjonnassa</p>	<p>Palaute ja asiakastytyväisyys</p>	<p>Palautteesta analyysi, ja tarvittavat toimenpiteet</p> <p>Tyytyväisyyskyselyn ka > 4</p>
		<p>Alueen perinteisiin liittyvien kurssien määrä</p>	<p>Perinteisiin liittyvien kurssien määrän ja kysynnän selvittäminen (vuosi 1) ja alueen perinteiden vakiinnuttaminen kurssitarjonnassa.</p> <p>Kyselyjen pohjalta kehitetään kurssitoimintaa kaikenikäisille ja eri kohderyhmille</p>
<p>Taide- ja musiikkikoulun suosion ja laadun ylläpitäminen Kysyntää vastaava</p>	<p>Taide- ja musiikkikoulun opetuksen kehittäminen tuleva lakiuudistus huomioiden ja ”iloa taideharrastuksesta” periaatteella</p>	<p>TPO:n kurssimäärät, osallistujamäärät, opetustuntimäärät, suoritteet</p>	<p>Kurssimäärät, osallistujamäärät, opetustuntimäärät ja suoritteet pysyvät samalla tasolla tai kasvavat</p>
<p>Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen kuntien tarpeen ja sopimusten mukaisesti.</p>	<p>Yhteistyössä työllisyysalueen ja kuntien kanssa tarpeen määrittely ja sen mukaisen koulutuksen järjestäminen</p>	<p>Kotoutumiskoulutuksen tavoitetaso: työlliset B1.1. ja työvoiman ulkopuoliset A2.1-A2.2.</p>	<p>Oppijat saavuttavat koulutukselle asetetun tavoitetason</p>
<p>Kaikenikäisten hyvinvoinnin edistäminen</p>	<p>Kurssien tarjoaminen vauvasta vaariin (lapset ja nuoret / työikäiset / ikääntyvät)</p>	<p>Osallistujien määrä ikäryhmissä 15-29 ja 30-44</p>	<p>Osallistujamäärän lisääminen ikäryhmissä 15-29 ja 30-44</p>
	<p>Kurssitarjonnassa huomioidaan kestävän elämäntavan edistäminen</p>	<p>Osallistujien ikäjakauma</p>	<p>0-100 v</p>
		<p>Vuosittain järjestetään kestävän elämäntavan idean ympärille kurseja kunnittain</p>	<p>Kestävään elämäntapaan liittyvien kurssien määrän ja kysynnän selvittäminen (vuosi 1) ja vakiinnuttaminen kurssitarjonnassa.</p>
<p>Opiskelijamäärän laskun taittaminen eri kohderyhmiä tavoittavalla markkinoinnilla ja hyvällä kurssitarjonnalla. Myös etäopintojen lisääminen edistää tätä tavoitetta</p>	<p>Tiedotetaan suoraan kohderyhmille mahdollisuuksien mukaan</p> <p>Markkinoidaan tehostetusti etenkin somessa</p> <p>Edistetään näkyvyyttä eri kanavissa ja ollaan läsnä tapahtumissa</p>	<p>Osallistujamäärät</p> <p>Kurssien toteutuminen (määrä, %)</p> <p>Asiakkaiden tavoittaminen (somen mittarit; klikkaukset ja laskurit www-sivut)</p> <p>Osallistumisten lukumäärä</p>	<p>Netto-opiskelijamäärä kasvaa 1% edelliseen vuoteen verrattuna</p> <p>80 % suunnitelluista kurseista toteutuu</p> <p>FB ja Insta-seuraajien määrä kasvaa 5% vuositasona</p> <p>Osallistutaan 6 tapahtumaan/vuosi</p>

<p>Talous</p> <p>Talouden seuranta</p> <p>Hankkeiden hyödyntäminen</p> <p>Yritysten ja järjestöjen kanssa yhteistyön lisääminen</p>	<p>Talouden seuranta tehdään vähintään neljännesvuosittain rehtorin toimesta ja opistolautakunnassa, talousarvio syksyisin, opintomaksut tarkistetaan vuosittain</p> <p>Hankerahoitusta haetaan ajoittain tukemaan taloutta ja edistämään kehitystä</p> <p>Jatketaan hyvää yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa - asiakkaita lisää,</p> <p>Tyytyväisyyskyselyt, palautteet</p>	<p>Hinta €/opetustunti</p> <p>TA:n seuranta (%) kvartaaleittain</p> <p>Hankeissa määriteltyjen tavoitteiden mittarit, eurot</p> <p>Yhteistyön määrä järjestöjen ja yhteisöjen kanssa</p> <p>Tyytyväisyyskyselyjen tulokset</p>	<p>Laskennallinen tuntihinta pysyy OKM:n määritelmän (VOS) alapuolella</p> <p>Talousarvion mukainen toiminta</p> <p>Potentiaaliset hankehaut tarkastetaan seutuopiston strategian näkökulmasta.</p> <p>Uudistuksiin saadaan rahallista lisäresurssia.</p> <p>Kartoitetaan yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa (vuosi 1) ja vakiinnutetaan yhteistyö.</p> <p>Yhteistoimintaa kehitetään kyselyjen tulosten perusteella</p>
<p>Henkilöstö</p> <p>Vakituisen henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen/ylläpitäminen</p> <p>Osaavien tuntiopettajien pitovoiman lisääminen</p> <p>Osaavan henkilöstön rekrytointi</p>	<p>Työhyvinvointia edistävän toiminnan lisääminen, kehityskeskustelut vuosittain</p> <p>Ajanmukaiset työvälineet ja toimitilat, palkkaus työn vaativuuden ja ammattitaidon mukaan</p> <p>Kontaktien luominen ja verkostoituminen eri toimijoiden kanssa -opettajien ”jakaminen” ja yhteistyö koulujen kanssa</p>	<p>Työn sujuvuus arjessa, kehityskeskustelut</p> <p>Työhyvinvointikyselyn mittarit</p> <p>Lähtökysely</p> <p>Kelpoisten hakijoiden määrä/avoin työpaikka</p>	<p>Kehityskeskusteluissa sovitut asiat toteutetaan</p> <p>Puututaan havaittuihin epäkohtiin</p> <p>Työpaikan vaihto johtuu opistosta riippumattomista syistä</p> <p>Kelpoisten hakijoiden määrä kasvaa edelliseen hakuun verrattuna</p>
<p>Palvelurakenteet ja prosessit</p> <p>Toimivat, turvalliset ja asianmukaiset toimitilat</p> <p>Asiakkaille helppo ja saavutettava palvelupolku</p> <p>Osallistava kurssisuunnittelu</p>	<p>Toimipaikat ja tilat tarkastetaan tarpeen mukaan.</p> <p>Asiakkaalle helppo tavoitettavuus, matalan kynnyksen asiakaspalvelu</p> <p>Asiakastoiveet puolivuositain kyselyinä</p>	<p>Tarkastettujen toimipaikkojen ja tilojen määrä</p> <p>Asiakastyytyväisyyskysely</p> <p>Kurssitoiveiden määrä</p>	<p>Jokaiselle suunnitellulle kurssille on saavutettavat ja turvalliset tilat.</p> <p>Asiakaspalautte > 4 Parannetaan palvelupolkua palautteen mukaan</p> <p>Kurssitoiveita konkretisoituu toteutuvina kursseina</p>